

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра трудового, земельного та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
трудового, земельного та господарського права
27 серпня 2021 року,
протокол № 1 .

Завідувач кафедри, доктор юридичних наук,
професор

_____ Іван КОСТЯШКІН

_____ 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Порівняльне трудове і соціальне право»
для підготовки на першому рівні вищої освіти
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
із спеціальності 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

РОЗРОБНИК
професор кафедри

_____ Ірина МИХАЙЛОВА
_____ 2021 року

ПОГОДЖЕНО
Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
_____ 2021 року

м. Хмельницький
2021

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр»
 Спеціальність 293 Міжнародне право
 галузі знань 29 Міжнародні відносини**

Назва навчальної дисципліни	ПОРІВНЯЛЬНЕ ТРУДОВЕ І СОЦІАЛЬНЕ ПРАВО
Викладач	Лекції, консультації: Михайлова Ірина Юріївна, професор кафедри, к.ю.н., доцент (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=21&w=sklad). Семінарські заняття, консультації: Михайлова Ірина Юріївна, професор кафедри, к.ю.н., доцент (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=21&w=sklad).
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: i.yu.mykhailova.huup@gmail.com Профіль у соціальних мережах: https://www.facebook.com/ira.mykhailova ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1273-3389 Academia.edu: https://independent.academia.edu/ІринаМихайлова3 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=lwe2wHcAAAAJ
Інформаційні ресурси	https://classroom.google.com/c/MTkyNzYwMTQyNjQ1?cjc=kgf37bm Код для приєднання в Google клас : kgf37bm Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, пров./вул. Проскурівська, 57 згідно із затвердженим розкладом. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	<p>Порівняльне трудове і соціальне право – навчальна дисципліна, яка вивчає сучасні наукові концепції в сфері порівняльного трудового та соціального права, а також теоретичні та практичні проблеми правового регулювання трудових і соціальних прав, трудового договору, робочого часу та часу відпочинку, оплати праці, пенсійного забезпечення, соціальних допомог та соціальних послуг.</p> <p>Під час вивчення цієї навчальної дисципліни у здобувача вищої освіти формуються знання щодо прогнозування тенденцій реформування та удосконалення системи трудового та соціального права на сучасному етапі в Україні та за кордоном, враховуючи міжнародне законодавство.</p> <p>У ході розгляду навчальної дисципліни здобувач вищої освіти набуває вміння аналізувати вітчизняне, міжнародне, зарубіжне законодавство та наукові дослідження вчених в трудовому та соціальному праві для подальших особистих наукових досліджень та вирішення практичних завдань в сфері трудового та соціального права.</p>
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Навички спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного</p>

	<p>характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність працювати як автономно, так і у команді.</p> <p>Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.</p> <p>Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.</p> <p>Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.</p> <p>Уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародного права, визначати наукові проблеми, нерозроблені або недостатньо розроблені у відповідних науках та міждисциплінарних дослідженнях, готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.</p> <p>Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив, підбирати шляхи їхньої мінімізації.</p> <p>Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальною юридичних питань.</p> <p>Уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.</p> <p>Здатність характеризувати договірний та інституційний механізми правового регулювання європейської інтеграції; вміння аналізувати практику органів євроінтеграційних об'єднань, рішення Суду ЄС та національних судових установ держав-членів.</p> <p>Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p><u>Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:</u></p> <p>Здатність досліджувати ситуації, факти та проблеми у світовому соціумі з метою пояснення, прогнозування, та регулювання політико-правових процесів.</p> <p>Здатність демонструвати знання та глибоке розуміння фактів, джерел, принципів, доктрин, теорій, механізмів, пов'язаних із явищами та процесами у міжнародному середовищі. Здатність демонструвати практичні навички застосування норм міжнародного, матеріального та процесуального права щодо правовідносин у визначених міжнародно-правових ситуаціях.</p> <p>Уміння здійснювати комплексний аналіз та оцінку правових ситуацій з урахуванням юридичних, соціальних, політичних та інших факторів.</p> <p>Здатність здійснювати професійну діяльність на основі етичних принципів, дотримання прав людини, сприяння вирішенню проблем.</p> <p>Здатність самостійно планувати та здійснювати увесь комплекс дій, необхідних для фахового надання юридичної послуги.</p> <p>Здатність до самостійної та групової роботи, отримання прийняттого результату в умовах обмеженого часу.</p>

	<p>Здатність використовувати та демонструвати результати використання необхідних загальних та спеціалізованих програмних продуктів за допомогою пошукових систем та баз даних.</p> <p>Здатність вільно спілкуватися державною та іноземною мовою (з числа офіційних мов ЄС та/або держав ОЕСР) як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.</p> <p>Уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору або вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів.</p> <p>Уміння вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики.</p> <p>Здатність на професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загально юридичних питань; поважати опонентів та їхню позицію.</p> <p>Уміння пояснювати природу та зміст основних міжнародно-правових явищ і процесів.</p> <p>Здатність демонструвати необхідні знання та розуміння сутності й змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей національного права; міжнародного публічного і міжнародного приватного права; європейського права і права Європейського Союзу.</p> <p>Уміння готувати проекти необхідних актів в рамках реалізації норм міжнародного і національного права відповідно до правового висновку, зробленого в різних правових ситуаціях</p> <p>Здатність надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів на національному і міжнародному рівнях у різних правових ситуаціях.</p> <p>Уміння визначати історичний контекст формування державних та правових інститутів, ухвалення актів національного законодавства, права ЄС та міжнародного права.</p> <p>Здатність здійснювати юридичний супровід основних видів міжнародної співпраці та зовнішньоекономічних операцій.</p> <p>Здатність здійснювати юридичної експертизи проектів нормативно-правових актів на предмет їх відповідності діючому законодавству, міжнародним договорам України та міжнародному праву загалом.</p> <p>Уміння демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p>
<p>Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)</p>	<p>Курс навчання – 3-й, семестр – 5-й. Тип дисципліни – обов’язкова. Для успішного опанування дисципліни здобувачі вищої освіти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін: ОДПП 1.2.4. Правничі системи сучасності Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ОДПП 1.2.13 Порівняльне цивільне право ОДПП 1.2.9. Порівняльне адміністративне право Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ОДПП 1.2.16 Міжнародне приватне право</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>3,5 кредити ЄКТС /105 годин, у тому числі, самостійної роботи – 55 годин, лекційних – 30 годин, семінарських – 20 години.</p>
<p>Форма навчання</p>	<p>Денна</p>
<p>Мова</p>	<p>Українська</p>

викладання	
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.

Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	Денна 4/2/7	Тема 1. Трудові та соціальні права	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Денна Лекція 1 – 0,7 Лекція 2 – 1,3 Семінарське заняття 1 – 5 СРС – 2,5
	Денна 6/4/7	Тема 2. Трудовий договір	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та	Денна Лекція 3 – 2,0 Лекція 4 – 2,7 Лекція 5 – 3,3 Семінарське заняття 2 – 5 Семінарське заняття 3 – 5 СРС – 2,5

		її обробка)	
Денна 4/4/9	Тема 3. Робочий час та час відпочинку	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Денна Лекція 6 – 4,0 Лекція 7 – 4,7 Семінарське заняття 4 – 5 Семінарське заняття 5 – 5 СРС – 2,5
Денна 4/2/7	Тема 4. Оплата праці	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Денна Лекція 8 – 5,3 Лекція 9 – 6,0 Семінарське заняття 6 – 5 СРС – 2,5
Денна 4/4/9	Тема 5. Пенсійне забезпечення	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських	Денна Лекція 10 – 6,7 Лекція 11 – 7,3 Семінарське заняття 7 – 5 Семінарське заняття 8 – 5 СРС – 2,5

			заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
Денна 4/2/8	Тема 6. Соціальні допомоги		Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Денна Лекція 12 – 8,0 Лекція 13 – 8,7 Семінарське заняття 9 – 5 СРС – 2,5
Денна 4/2/8	Тема 7. Соціальні послуги		Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Денна Лекція 14 – 9,3 Лекція 15 – 10 Семінарське заняття 10 – 5 СРС – 2,5+2,5
Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної				

	<p>дисципліни «Порівняльне трудове і соціальне право» (розміщені у Google класі «Порівняльне трудове і соціальне право» https://classroom.google.com/c/MTkyNzYwMTQyNjQ1?cjc=kgf37bm код для приєднання в Google клас : kgf37bm) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Порівняльне трудове і соціальне право» (у Google класі « Порівняльне трудове і соціальне право» (https://classroom.google.com/c/MTkyNzYwMTQyNjQ1?cjc=kgf37bm код для приєднання в Google клас : kgf37bm) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Екзамен усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура екзаменаційного білету (для усної форми) включає <i>три теоретичний питання з тематики курсу; для письмової форми: тести</i></p>
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андріїв В.М. Міжнародне трудове право. К.: ВД «Дакор», 2017. 574 с. 2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний посібник / М.Д. Бойко. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с. 3. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навчальний посібник 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. 668 с. 4. Болотіна Н. Б. Трудовий договір за законодавством України: навчальний посібник. К.: Вид. Паливода А.В., 2002. 124 с. 5. Бриллиантова Н. А., Архипов В. В. Необходимые условия трудового договора: проблемы их отражения в трудовом договоре. <i>Современное право</i>. 2007. № 4. С. 65 - 68. 6. Вісьтак М.Співвідношення норм національного і міжнародного трудового права. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2011. № 9. С. 47–51 7. Волохов О. С. Міжнародно-правове регулювання праці: поняття та принципи. <i>Держава і право. Юридичні і політичні науки</i>. К., 2012. Вип. 56. С. 337–342 8. Заржицький О.С. Гарантії в трудовому праві України : монографія О.С. Заржицький и др. ; відп. ред. О. С. Заржицький. Д.: Арт-Прес, 2008. 288 с. 9. Киселев И. Я. Сравнительное и международное трудовое право. Учебник для вузов. М.: Дело, 1999. 728 с. 10. Кобзева С. И. Источники права социального обеспечения: монография М. : Проспект, 2009. 264 с. 11. Пенсійне забезпечення : підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін.; за ред. О. М. Ярошенка. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2017. 308 с. 12. Пенсійне забезпечення в Україні та Білорусі: історія становлення і перспективи розвитку : монографія / за ред. Михайла Шумила, Ірини Комоцької. Київ: Ніка-Центр, 2018. 516 с. 13. Право социального обеспечения в Украине: учебник / под.общ.ред. Л.И. Лазор, С.Н. Прилипко, О.Н. Ярошенко. Луганск : ООО «Виртуальная реальность», 2010. 456 с. 14. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / за заг. ред. М. І. Іншина, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. Х. : Видавництво «ФІНН», 2009. 434 с. 15. Правове регулювання пенсійного забезпечення за віком у солідарній пенсійній системі України: монограф. / І.Ю. Михайлова; наук. ред. Н.М. Хуторян. Хмельницький: Хмельницький університет управління та

	<p>права, 2013. 188 с.</p> <p>16. Проблеми застосування трудового та пенсійного законодавства: монографія / Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін. К.: Ніка-Центр, 2015. 316 с.</p> <p>17. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2016. 692 с.</p> <p>18. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с.</p> <p>19. Шумило М.М. Правове регулювання пенсійного забезпечення державних службовців. монографія / М.М. Шумило. К. : Ніка-Центр, 2010. 272 с.</p>
<p>Політика щодо делайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання матеріалів в мережі Інтернет за вказаною тематикою.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Можливість визнання результатів неформальної освіти</p>	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p> <p>Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 20 балів за самостійну роботу.</p>
<p>Політика академічної</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188</p>

доброчесності	
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/page.php?pid=197)
Політика щодо інших питань	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність здобувача вищої освіти під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Вступ до фаху та основи наукових досліджень», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,6 ум.др.арк.